

PROTOCOL informatierecht gescheiden ouders

Inleiding

Het komt geregeld voor dat ouders van onze leerlingen gescheiden zijn of gaan scheiden. Dat kan in sommige situaties tot handelingsverlegenheid leiden voor het verstrekken van informatie. Dit protocol:

- legt vast wie voor de wet ouder van een kind is;
- formuleert een aantal richtlijnen waar de school zich aan zal houden, ter voorkoming van misverstanden;
- beschrijft de wettelijke verplichtingen van de school over de informatievoorziening aan ouders.

1. Definities van de gehanteerde termen

Wie zijn ouders van een kind?

De ouders van het kind zijn meestal de biologische moeder en vader. In dit protocol wordt over ouders gesproken die volgens de wet moeder of vader zijn (bij geboorte kind en via erkenning, adoptie of volgens de rechter).

Wat is ouderlijk gezag?

In Nederland staan alle minderjarigen (kinderen onder de 18 jaar) onder gezag. Meestal hebben de ouders samen het gezag, het ouderlijk gezag. Het gezag kan ook worden uitgeoefend door één ouder en een niet-ouder samen (bijvoorbeeld de partner van een vader of moeder). Dit wordt gezamenlijk gezag genoemd. Als ouders scheiden, behouden zij in principe beiden het gezag over het kind.

Als een ander dan de ouder(s) het gezag uitoefent, wordt hiermee de voogd bedoeld.

Derden (term uit wetgeving)

Alleen derden die beroepshalve over informatie betreffende het kind beschikken (in ons geval de school) zijn wettelijk verplicht tot informatieverstrekking.

Rechthebbende

De rechthebbende is de niet met het gezag belaste ouder. De school is verplicht, ook aan de rechthebbende, informatie te verschaffen. Andere personen die in nauwe betrekking tot het kind staan, bijvoorbeeld de vader die zijn buiten huwelijk geboren kind niet heeft erkend, of grootouders, hebben dit wettelijk recht niet.

Het belang van het kind

Het begrip 'in het belang van het kind' is een richtinggevend oriëntatiepunt.

Als er informatie verschaft moet worden, moet aan de hand van het belang van het kind worden vastgesteld of daarin een selectie gemaakt moet worden en op welke wijze de gegevens moeten worden verstrekt.

De vraag is wanneer het belang van het kind zich tegen de informatie verstrekking verzet. Dat mag niet al te snel worden aangenomen. Een goede reden is bijvoorbeeld een verklaring van een psychiater/psycholoog/pedagoog dat informatieverstrekking schadelijk is voor de gezondheids- en/of gemoedstoestand van het kind. Zie hiervoor ook paragraaf 4.1.

2. Informatieplicht

Alle ouders hebben op grond van artikel 23b van de Wet op het Voortgezet Onderwijs en artikel 1:377 van het burgerlijk wetboek recht door de school te worden geïnformeerd over hun kind. Dit geldt ook voor gescheiden ouders. De school dient **in algemene zin** (let op: geen privé-informatie) een beeld te geven van hoe het kind op school functioneert.

De school heeft dus een wettelijke verplichting tot informatieverstrekking.

Als de leerling 18 jaar of ouder is, dus meerderjarig, en handelingsbekwaam, geldt de informatieplicht van de school jegens de leerling zelf.

Welke informatie wordt verstrekt?

Niet iedere informatie hoeft te worden verstrekt. Het betreft m.n. informatie van de leerling over schoolvorderingen en eventueel over sociaal pedagogische ontwikkelingen op school

Weigeren informatie te geven

De school kan in het belang van de leerling ook weigeren informatie over het kind te geven aan de ouder die niet met het ouderlijk gezag is belast als het gaat om informatie die de school ook niet zou geven aan de ouder die wel met het gezag belast is. Hier geldt het gelijkheidsprincipe van alle ouders.

Het verstrekken van informatie verloopt via de coördinator (voor de brugklassen) of één van de afdelingsleiders.

3. Informatievoorziening gescheiden ouders

Uitgangspunt is de wettelijke verplichting zoals vastgelegd in het Burgerlijk Wetboek: de school is verplicht om beide ouders, ook als de ouder niet met het ouderlijk gezag is belast of niet samenwoont, informatie te verschaffen over belangrijke feiten en omstandigheden.

3.1 De met het gezag belaste ouder/voogd:

De ouder of voogd die is belast met het ouderlijk gezag, heeft de verplichting om de andere ouder (niet belast met het ouderlijk gezag) op de hoogte te houden van gewichtige aangelegenheden die het kind betreffen (art. 377b). Het is dus de bedoeling dat de ouder die niet met het gezag is belast, de informatie krijgt van de andere ouder. Gegevens over schoolresultaten zouden dus ook via de met het gezag belaste ouder verstrekt moeten worden.

3.2 De niet met het gezag belaste ouder (rechthebbende):

Verstrekken van schoolinformatie vindt voor de niet met het gezag belaste ouder alleen plaats indien hij of zij daartoe verzoekt. Het moet dan gaan over belangrijke feiten en omstandigheden van het kind. De school is niet verplicht die informatie te verschaffen, als deze informatie ook niet aan de met het gezag belaste ouder zou worden verschaft of het belang van het kind zich tegen het verschaffen van informatie verzet (art. 377c).

Een verzoek indienen is voorwaarde en de informatie betreft een rapport. Er is dus niet automatisch inzage in Magister.

3.3 Gedeeld ouderlijk gezag / wettelijke omgangsregeling

In geval van gedeeld ouderlijk gezag sprake is, worden aan beide ouders belangrijke feiten en omstandigheden betreffende hun kind verstrekt.

Indien er sprake is van een wettelijke erkende omgangsregeling sluit de school, op schriftelijk verzoek van de ouders, aan bij de door de rechter vastgestelde verantwoordelijkheidsverdeling. De ouders moeten in dat geval een kopie van de gerechtelijke uitspraak overleggen. Deze wordt in het dossier van de leerling opgenomen.

4. Beperkingen

4.1 Rechterlijke uitspraak

De school hoeft niet aan het informatieverzoek van de niet met het gezag belaste ouder te voldoen als de rechter heeft bepaald dat het belang van het kind zich tegen het verschaffen van informatie verzet. De verzorgende ouder moet in een dergelijk geval een kopie van de gerechtelijke uitspraak overleggen, welke in het dossier van de leerling wordt opgenomen.

4.2 Eigen onderzoek

Na eigen onderzoek kan de school weigeren om informatie te geven aan de niet met het gezag belaste ouder als dat in gaat tegen het belang van het kind. Weigering om informatie te verstrekken kan dus alleen indien:

- de situatie door de school zelf is onderzocht;
- de weigering schriftelijk is gemotiveerd.

Als de school schriftelijk en beargumenteerd weigert aan het informatieverzoek van de niet-verzorgende ouder te voldoen, is dat een voor bezwaar en/of beroep vatbaar besluit. De school zal zich bij het formuleren van een weigeringsbesluit laten bijstaan door een jurist.

4.3 Klachtencommissie

De niet met het gezag belaste ouder kan besluiten een klacht in te dienen bij de klachtencommissie, indien de school hem/haar geen of naar zijn idee te weinig informatie verschaft.

5. Ouderavonden, gesprekken over het kind

In principe nodigt de school beide ouders (wel of niet belast met het ouderlijk gezag) uit voor ouderavonden of voor gesprekken over het kind (bijvoorbeeld n.a.v. het rapport). Indien één van de ouders geen gezamenlijk gesprek wil, dient contact opgenomen te worden met de school.

Huisbezoek brugklas

De mentor in de brugklas bezoekt de leerlingen thuis, op de plek waar de leerling merendeel van de tijd verblijft.

6. Correspondentie

Correspondentie zal gericht zijn aan beide met gezag belaste ouders en dus niet slechts aan de ouder bij wie het kind volgens de Gemeentelijke Basis Administratie staat ingeschreven of volgens de door de ouder verstrekte gegevens. Dat geldt niet indien daarmee naar de mening van school zwaarwegende belangen van het kind geschaad zouden kunnen worden.

7. Onderlinge problemen tussen ouders

De school is primair gericht op onderwijs, waarbij onder meer veiligheid en rust van het kind gewaarborgd dienen te worden. Om die reden is het niet toegestaan dat ouders hun onderlinge relationele problemen of conflicten op school of via school beslechten.

8. Onpartijdigheid

De school heeft primair het belang van het kind voor ogen en is onpartijdig ten aanzien van de problematiek die met de scheiding van de ouders/verzorgers te maken heeft. Informatie over het kind zal niet aan anderen dan aan de ouders of voogd (volgens art. 377c boek 1 van het Burgerlijk Wetboek) worden verstrekt.

Op bovenstaande regel gelden uitzonderingen onder andere voor:

- instanties als Veilig Thuis (Regiecentrum bescherming & veiligheid) en de schoolarts.
- bij verplichting in geval van overgang naar een andere school, bij verhuizing e.d.

9. Tot slot

Het welzijn van het kind staat in onze school altijd voorop. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarin ouders botsen met wat de school in het belang van het kind acht. In die gevallen zullen we altijd proberen het probleem op te lossen. De school zal alles doen om te voorkomen dat zij in een conflict tussen ouders betrokken wordt.